

ВІЙСЬКОВІ НАУКИ

Галушка В.Ю.

кандидат наук з державного управління,

старший викладач,

Національний університет оборони України

імені І. Черняхівського

РОЗВИТОК УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ У ВІЙСЬКОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Історія управління проєктами бере свій початок з виникненням людської цивілізації. Саме проєкти змінюють наш світ. Починаючи зі звичайного для нас повсякденного приготування сніданку й завершуючи глобальним науково-технічним прогресом, представники людства раз за разом проходять одні й ті ж кроки: задумують, планують, упроваджують і контролюють.

Але теоретичне оформлення методологічних підвалин проєктної діяльності було зафіксовано тільки в 1917 році, коли надбанням наукової громадськості стали роботи Гантта, за допомогою діаграм якого можна було легко і зручно в графічній формі відобразити перебіг певних подій з деталізацією за датами й визначити їх тривалість.

Наступною важливою віхою був 1937 рік – американський учений Гулік здійснив першу розробку матричної структури організації для управління складними проєктами.

У середині 50-х років ХХ ст. теоретичні напрацювання з управління проєктами вперше зазнали серйозної перевірки на практиці завдяки сміливим експериментам по впровадженню новітніх наукових розробок у сферу управління надсекретним виробництвом військовими відомствами Сполучених Штатів Америки – Офісами спільних проєктів Військово-повітряних і Військово-морських сил США, а також Офісом спеціальних проєктів з озброєння.

В основу інструментарію управління військовими проєктами з озброєння було покладено сітьове планування, основними перевагами якого є формалізація алгоритму розрахунку, що враховує технологію

реалізації проєкту, і можливість виявити перелік робіт, що визначають тривалість проєкту.

Сітьове планування вперше довело свою ефективність при реалізації проєкту створення ракетної системи «Поларис», що об'єднав близько 3800 підрядників і складався з 60000 операцій. Керівництво проєктом виявилось настільки успішним, що його вдалося завершити на 2 роки раніше запланованого строку.

У 1959 р. комітетом Андерсона, більше відомим як NASA, був сформульований системний підхід до управління проєктом за стадіями його життєвого циклу, в якому особлива увага приділялася передпроєктному аналізу.

У практиці управління проєктами і тепер успішно використовуються метод критичного шляху (Critical Path Method – CPM) і метод аналізу й оцінки програм (Program Evaluation and Review Technique – PERT), розробка яких припадала саме на той час.

Обидва методи засновані на використанні сітьових діаграм, але метод критичного шляху оперував тільки однією тривалістю роботи, тоді як метод аналізу й оцінки програм ураховував чотири тривалості – оптимістичну, песимістичну, найбільш імовірну й середньозважену. Це обумовлено різними сферами застосування методів. Метод аналізу й оцінки програм був створений для виконання проєкту, навколишнє середовище якого характеризувалася високим ступенем невизначеності, тому доводилося оцінювати безліч різних варіантів завершення робіт. Ступінь невизначеності проєктного середовища, в якому вперше використано метод критичного шляху, був істотно меншим, виконавці могли досить точно оцінити тривалість робіт, ґрунтуючись на попередньому досвіді проведення подібних робіт у минулому.

З виходом у 1987 році в США колективної праці Інституту управління проєктами «Основи знань з проєктного менеджменту» (Project Management Body of Knowledge – PMBOK), управління проєктами остаточно сформувалося як міждисциплінарна сфера професійної діяльності. У цій книзі вперше систематизовано теоретичні напрацювання з управління проєктами й докладно висвітлено місце, роль, структуру методів і засобів проєктного менеджменту.

Сьогодні «Основи знань з проєктного менеджменту» у своїй черговій редакції являють собою найбільш повну збірку професійних знань у сфері управління проєктами, включаючи традиційні методи, що вже

позитивно зарекомендували себе, і нові, що мали лише обмежене застосування.

Період 90-х років ХХ ст. відзначений подальшою систематизацією досвіду й теоретичним узагальненням уже наявних знань. Усвідомлюються можливості застосування управління проектами в нетрадиційних сферах, таких як соціальні, економічні, великі міжнародні проекти, вивчаються можливості використання засобів і методів управління відповідно до вимог проведення структурних реформ. Розробляються й вводяться в дію національні й міжнародні програми сертифікації менеджерів проекту й одночасно розпочинаються процеси уніфікації та стандартизації в області управління проектами. Окрім цього, з 1990 р. інструментарій проектного менеджменту поповнюється імітаційним моделюванням, а з 1995 р. – філософією управління проектом.

Перша половина 90-х років також відзначилась найбільш глобальним науково-технічним проривом ХХ ст. – масштабним розгортанням всесвітньої комп'ютерної мережі Інтернет. Саме з її допомогою стало можливим здійснення управління транснаціональними проектами з однієї географічної точки світу в режимі on-line, що сприяло появі розподілених проектів.

Розвиток наукового апарату управління проектами в останні десятиліття відбувається дуже високими темпами. Сфера застосування знань проектного менеджменту щорічно опиняється у вирі настільки грандіозних подій, що кожні два-три роки історію управління проектами необхідно переписувати практично заново.

Український оборонний комплекс в умовах війни з Росією почав посилено працювати для виконання замовлень ЗСУ і вже реалізував низку важливих проектів, які значно зміцнять оборонні можливості країни.

До числа таких проектів у 2018 році увійшли ракетний комплекс «Вільха»; організація виробництва боєприпасів в Україні; закупівля танків «Оплот»; організація спеціального зв'язку для військових і поставки в армію сучасних броньованих машин [1].

Список використаних джерел:

1. Топ-5 військових проектів, які зміцнять українську армію у 2018 році.
URL: https://sensor.net.ua/ua/news/3043403/top5_viyiskovyh_proektiv_yaki_zmitsnyat_ukrayinsku_armiyu_u_2018_rotsi_video